

**Një analizë hulumtuese
mbi diskriminimin
në Mitrovicën e Veriut**

**Advocacy Center
for Democratic Culture**

Imazhi i kopertinës: National Today

Një analizë hulumtuese mbi diskriminimin në Mitrovicën e Veriut

Qendra Avokuese për Kulturë Demokratike

Qershor 2023

Tabela e përmbajtjes

1.	Hyrje.....	6
2.	Historiku	7
	2.1 Korniza Ligjore:.....	8
	2.2 Legjislacioni lokal:.....	9
	2.3 Legjislacioni Qendror:.....	10
3.	Metodologjia e Hulumtimit.....	12
	3.1 Metodologjia e hulumtimit kuantitativ.....	12
	3.2. Metodologjia e hulumtimit cilësor.....	13
4.	Gjetjet e hulumtimit	14
	4.1 Demografia.....	14
	4.2 Njohuri mbi të drejtat e qytetarëve dhe kornizën ligjore	15
	4.3 Institucionet lokale dhe besimi në Kosovë	19
	4.4 Raportimi i diskriminimit	27
	4.5 Gjendja Politike dhe Diskriminimi Institucional	32
5.	Konkluzion	35
6.	Rekomandime.....	37

*Ky përcaktim është pa paragjykim ndaj pozicioneve për statusin dhe është në përputhje me Rezolutën 1244/99 dhe opinionin e GJND mbi shpalljen e Pavarësisë së Kosovës

“Parimi i trajtimit të barabartë do të thotë se nuk do të ketë diskriminim të drejtpërdrejtë apo të tërthortë.”

1. Hyrje

Diskriminimi është një çështje e përhapur sociale që prek thellësisht individin dhe komunitetet, duke penguar kohezionin social, zhvillimin dhe realizimin e të drejtave të njeriut. Në kontekstin specifik të Mitrovicës së Veriut, diskriminimi është rrënjosur thellësisht, i formësuar nga faktorë socio-kulturor dhe mbi të gjitha politik.

Kjo analizë synon të jap njohuri mbi perceptimet e qytetarëve për diskriminimin dhe të vlerësojë njohuritë e tyre në lidhje me legjislacionin ekzistues të krijuar për ta luftuar atë. Analiza bazohet në një qasje kërkimore shumëplanëshe që përfshin një anketë në internet, hulumtime në zyrë dhe intervista të realizuara në mesin e banorëve të Mitrovicës së Veriut. Duke vërejtur nga tre këndet, të dhënat nga këto burime të ndryshme mund të vërehet një pamje gjithëpërfshirëse e diskriminimit në rajon.

Anketa 'online' u krijua për të vlerësuar perceptimet, përvojat dhe qëndrimet e qytetarëve në lidhje me diskriminimin. Anketa vuri në pah dimensione të ndryshme të diskriminimit, si përkatësia etnike, gjuha, feja, gjinia dhe faktorë të tjerë të mundshëm që kontribuojnë në trajtimin e pabarabartë dhe përjashtimin social. Sondazhi mbledhi të dhëna sasiore që hedhin dritë mbi përhapjen dhe manifestimet e diskriminimit, si dhe përvojat personale të qytetarëve me praktikën diskriminuese.

Krahas anketës, është kryer një hulumtim në zyrë për të ekzaminuar tërësisht legjislacionin ekzistues në lidhje me diskriminimin në Mitrovicën e Veriut. Kjo përfshinte një rishikim gjithëpërfshirës të Kushtetutës, e cila garanton të drejtat dhe liritë themelore për të gjithë individët, dhe Ligjin për Mbrojtjen nga Diskriminimi, i cili në mënyrë specifike trajton çështjen e diskriminimit në fusha të ndryshme të jetës.

Për më tepër, u zhvilluan intervista me palët kryesore të interesit, duke përfshirë përfaqësues nga organizatat e shoqërisë civile, ekspertët ligjorë dhe autoritetet lokale. Këto intervista kishin për qëllim mbledhjen e të dhënave dhe perspektivave

cilësore për diskriminimin në Mitrovicën e Veriut, efektivitetin e legjisllacionit ekzistues dhe sfidat e mundshme në luftimin e diskriminimit.

Duke sintetizuar gjetjet nga anketa online, hulumtimi në zyrë dhe intervistat, kjo analizë synon të ofrojë një kuptim gjithëpërfshirës të diskriminimit në Mitrovicën e Veriut. Rezultatet e hulumtimit do të kontribuojnë në informimin e strategjive dhe politikave të bazuara në prova që synojnë adresimin e diskriminimit, nxitjen e barazisë dhe promovimin e kohezionit social në rajon.

2. Historiku

Kriza aktuale politike në Mitrovicën e Veriut është e ndërthurur ngushtë me kontekstin më të gjerë të dialogut Beograd-Prishtinë dhe të drejtat e popullatës joshumicë. Dialogu i vazhdueshëm ndërmjet qeverive të Serbisë dhe Kosovës synon të zgjidhë mosmarrëveshjet e vjetra dhe të krijojë një kornizë të qëndrueshme për bashkëjetesë paqësore. Megjithatë, negociatat janë përballur me sfida të mëdha, veçanërisht në lidhje me të drejtat dhe përfaqësimin e popullatës joshumicë në Mitrovicën e Veriut.

Të drejtat e popullsisë jo-shumicë: Popullsia joshumicë në Mitrovicën e Veriut, e përbërë kryesisht nga etnia serbe, përballlet me sfida të dallueshme lidhur me të drejtat, përfaqësimin dhe integrimin e tyre në kontekstin më të gjerë të Kosovës. Çështja e autonomisë dhe vetëqeverisjes për zonat me shumicë serbe ka qenë një pikë kontestuese në dialog. Janë ngritur gjithashtu shqetësime për mbrojtjen e të drejtave kulturore, gjuhësore dhe fetare të popullatës joshumicë, me fokus në sigurimin e qasjes së barabartë në arsim, kujdes shëndetësor, punësim dhe pjesëmarrje në proceset vendimmarrëse.

Kriza politike dhe tensionet: Çështjet e pazgjidhura rreth të drejtave dhe përfaqësimit të popullatës joshumicë në Mitrovicën e Veriut kanë kontribuar në një krizë politike dhe tensione të vazhdueshme në rajon. Mosmarrëveshjet për zbatimin e marrëveshjeve, funksionimin e institucioneve vendore dhe ndarjen e përgjegjësië ndërmjet Kosovës dhe Serbisë e kanë përkeqësuar edhe më shumë situatën. Këto tensione kanë penguar përpjekjet për të promovuar dialogun ndëretnik, pajtimin dhe zhvillimin e një vizioni të përbashkët për të ardhmen e Mitrovicës së Veriut.

Përfshirja dhe Ndërmjetësimi Ndërkombëtar: Komuniteti ndërkombëtar, veçanërisht Bashkimi Evropian, UNMIK-u dhe palët e tjera të interesit, janë angazhuar në mënyrë aktive në ndërmjetësimin e dialogut Beograd-Prishtinë dhe mbështetjen e përpjekjeve për adresimin e të drejtave të popullatës joshumicë. Aktorët ndërkombëtarë kanë theksuar rëndësinë e qeverisjes gjithëpërfshirëse, respektimin e të drejtave të pakicave dhe nevojën për zgjidhje të qëndrueshme që nxisin pajtimin dhe bashkëjetesën paqësore.

Ecja përpara: Zgjidhja e krizës politike dhe adresimi i të drejtave të popullatës joshumicë në Mitrovicën e Veriut kërkon përpjekje të vazhdueshme nga të gjitha palët e përfshira. Është thelbësore të promovohet dialogu, të ndërtohet besimi dhe të nxitet një mjedis politik dhe social gjithëpërfshirës që mbështet të drejtat dhe aspiratat e të gjithë banorëve. Pjesëmarrja domethënëse e popullatës joshumicë në proceset vendimmarrëse, zbatimi efektiv i masave për të cilat është rënë dakord dhe mbështetja e vazhdueshme ndërkombëtare janë faktorët kyç në avancimin e zgjidhjes së krizës dhe ndërtimin e një Mitrovicë veriore më gjithëpërfshirëse dhe më stabile.

2.1 Korniza Ligjore:

Korniza ligjore (K.L.) në Kosovë ofron mbrojtje kundër diskriminimit dhe promovon barazinë si të drejta themelore për të gjithë individët. Kushtetuta e Republikës së Kosovës, shërben si ligji suprem i vendit dhe garanton të drejtat dhe liritë themelore të të gjithë qytetarëve, pavarësisht nga përkatësia etnike, gjuha, feja apo karakteristikat e tjera. Korniza ligjore ruan parimet e barazisë, mosdiskriminimit dhe mbrojtjes së barabartë sipas ligjit.

Për të luftuar diskriminimin dhe për të promovuar barazinë, në Kosovë janë miratuar ligje dhe rregullore specifike. Ligji për Mbrojtjen nga Diskriminimi, përbën instrumentin bazë ligjor në adresimin e diskriminimit. Ky ligj përcakton kornizën ligjore për luftimin e diskriminimit në fusha të ndryshme të jetës, duke përfshirë punësimin, qasjen në shërbimet publike, pjesëmarrjen në institucionet lokale dhe qendrore dhe fusha të tjera. K.L. ndalon diskriminimin bazuar në një sërë karakteristikash të mbrojtura, duke përfshirë racën, përkatësinë etnike, fenë, gjininë, aftësinë e kufizuar, moshën, orientimin seksual dhe origjinën sociale, ndër të tjera.

Ligji për Mbrojtjen nga Diskriminimi përcakton detyrimet dhe përgjegjësitë ligjore të autoriteteve publike, subjekteve private dhe individëve në parandalimin dhe trajtimin e diskriminimit. Ligji përshkruan mekanizmat për paraqitjen e ankesave,

kryerjen e hetimeve dhe zbatimin e sanksioneve kundër akteve të diskriminimit. Ligji themelon Zyrën e Ombudspersonit si një institucion të pavarur përgjegjës për promovimin dhe mbrojtjen e të drejtave të njeriut, duke përfshirë trajtimin e rasteve të diskriminimit.

Përveç Ligjit për Mbrojtjen nga Diskriminimi, instrumentet tjera ligjore e plotësojnë kornizën ligjore në Kosovë. Këtu përfshihen ligjet që trajtojnë forma specifike të diskriminimit, si Ligji për Barazinë Gjinore, Ligji për Personat me Aftësi të Kufizuara dhe Ligji për të Drejtat e Pakicave. Këto ligje synojnë të sigurojnë trajtim dhe mbrojtje të barabartë për grupe specifike që mund të përballen me diskriminim ndërsektorial.

Përkundër dispozitave ligjore dhe përpjekjeve për të adresuar diskriminimin, sfidat vazhdojnë në zbatimin dhe zbatimin efektiv të kornizës ligjore në Mitrovicën e Veriut. Faktorë të tillë si ndërgjegjësimi i kufizuar për të drejtat, kapaciteti i pamjaftueshëm i institucioneve dhe tensionet socio-politike mund të pengojnë realizimin e plotë të mbrojtjeve ligjore kundër diskriminimit. Sigurimi i zbatimit efektiv, zbatimi dhe ndërgjegjësimi i kornizës ligjore mbeten thelbësore për luftimin e diskriminimit dhe promovimin e barazisë në Mitrovicën e Veriut.

2.2 Legjislacioni lokal:

Në nivel lokal, Komuna e Mitrovicës së Veriut ka pozitë specifike përgjegjëse për diskriminim që synon parandalimin dhe adresimin e diskriminimit brenda juridiksionit të saj. Këto detyrime për diskriminimin rrjedhin nga legjislacioni lokal dhe qendror:

- Detyrimi për mosdiskriminim: Personi përgjegjës është i detyruar të sigurojë që të mos ndodhin praktika diskriminuese brenda sferës së autoritetit ose ndikimit të tij. Kjo do të thotë se ata duhet të përmbahen nga përfshirja në çdo formë diskriminimi dhe të marrin masa proaktive për të parandaluar diskriminimin nga të tjerët.
- Promovimi i Barazisë: Personi përgjegjës ka përgjegjësinë të promovojë barazinë dhe të krijojë një mjedis gjithëpërfshirës që respekton dhe vlerëson diversitetin. Kjo përfshin nxitjen e një vendi pune ose hapësirë publike ku individët trajtohen në mënyrë të drejtë, pavarësisht nga karakteristikat e tyre të mbrojtura, si përkatësia etnike, feja, gjinia ose paafësia.

- Politikat dhe Procedurat Zbatuese: Personi përgjegjës duhet të krijojë dhe zbatojë politika dhe procedura që ndalojnë diskriminimin në mënyrë eksplicite dhe promovojnë trajtimin e barabartë. Këto politika mund të përfshijnë praktikatat e rekrutimit dhe punësimit, procedurat disiplinore dhe mekanizmat për adresimin e ankesave për diskriminim.
- Trajnimi dhe Ndërgjegjësimi: Personi përgjegjës duhet të ofrojë programe trajnimi dhe ndërgjegjësimi për punonjësit ose palët përkatëse të interesit për të siguruar që ata të kuptojnë të drejtat dhe përgjegjësitë e tyre në lidhje me diskriminimin. Kjo mund të përfshijë edukimin e stafit rreth formave të ndryshme të diskriminimit, ndikimit të tij dhe si të parandalohet dhe trajtohet në mënyrë efektive.
- Përgjigjja ndaj ankesave: Nëse paraqitet një ankesë për diskriminim, personi përgjegjës ka detyrimin ta hetojë ankesën menjëherë, në mënyrë të paanshme dhe konfidenciale. Ata duhet të ndërmarrin veprimet e duhura për të adresuar ankesën, e cila mund të përfshijë masa disiplinore, veprime korrigjuese ose ofrimin e mbështetjes për individin e prekur.
- Bashkëpunimi me autoritetet përkatëse: Personi përgjegjës duhet të bashkëpunojë me autoritetet përkatëse, siç janë institucionet vendore përgjegjëse për zbatimin e ligjeve kundër diskriminimit, për të trajtuar diskriminimin në mënyrë efektive. Kjo mund të përfshijë bashkëpunimin në hetime, dhënien e informatave të nevojshme dhe zbatimin e rekomandimeve ose vendimeve të marra nga autoritetet kompetente.
- Monitorimi dhe raportimi: Personi përgjegjës mund të ketë detyrimin për të monitoruar dhe raportuar mbi përpjekjet dhe rezultatet e nismave të tyre kundër diskriminimit. Kjo përfshin vlerësimin e rregullt të efektivitetit të politikave të zbatuara, gjurmimin e incidenteve të diskriminimit dhe raportimin e progresit tek autoritetet më të larta ose palët e interesuara përkatëse.

2.3 Legjislacioni Qendror:

Legjislacioni qendror në Kosovë ofron kornizën ligjore për luftimin e diskriminimit dhe promovimin e barazisë. Legjislacioni kryesor në nivelin qendror përfshinë:

- Kushtetuta e Republikës së Kosovës: shërben si dokument themelor juridik që garanton dhe mbron të drejtat dhe liritë e njeriut për të gjithë individët brenda territorit të Kosovës. Kushtetuta vendos parimet e barazisë, mosdiskriminimit dhe ndalimit të diskriminimit të bazuar në baza të

ndryshme, duke përfshirë racën, përkatësinë etnike, fenë, gjininë, gjuhën etj. Kushtetuta vendos bazën për ligje dhe rregullore të tjera që lidhen me diskriminimin.

- Ligji për Mbrojtjen nga Diskriminimi: është një instrument ligjor gjithëpërfshirës që trajton në mënyrë eksplicite çështjen e diskriminimit. Ligji përcakton kornizën ligjore për parandalimin, luftimin dhe korrigjimin e diskriminimit në sfera të ndryshme të jetës, duke përfshirë punësimin, arsimin, strehimin, kujdesin shëndetësor dhe shërbimet publike. Ligji ndalon diskriminimin bazuar në një gamë të gjerë karakteristikash të mbrojtura, duke përfshirë përkatësinë etnike, fenë, gjininë, aftësinë e kufizuar, moshën, orientimin seksual dhe të tjera. Ligji përshkruan të drejtat dhe detyrimet e individëve, punëdhënësve, ofruesve të shërbimeve dhe autoriteteve publike në parandalimin dhe trajtimin e diskriminimit.
- Ligji i Punës: Ligji i Punës në Kosovë përmban dispozita që synojnë të sigurojnë trajtim të barabartë dhe mosdiskriminim në vendin e punës. Ligji i punës ndalon diskriminimin në rekrutim, punësim, ngritje në detyrë, pagë, kushte të punës dhe ndërprerje bazuar në karakteristikat e mbrojtura. Ligji kërkon që punëdhënësit të ofrojnë mundësi të barabarta dhe trajtim të drejtë për të gjithë punonjësit, pavarësisht nga prejardhja e tyre.
- Ligji për Arsimin: Ligji për Arsimin në Kosovë promovon qasje të barabartë në arsim dhe ndalon diskriminimin në institucionet arsimore. Ligji garanton të drejtën për arsimim pa diskriminim të bazuar në baza të ndryshme, si përkatësia etnike, gjuha, feja, gjinia apo paaftësia. Ligji thekson arsimin gjithëpërfshirës dhe përpiket të krijojë një mjedis mësimi të sigurt dhe jodiskriminues për të gjithë studentët.
- Kodi Penal i Kosovës: përfshinë dispozita që kriminalizojnë forma të caktuara të diskriminimit, si gjuha e urrejtjes, krimet e urrejtjes dhe nxitja e diskriminimit ose dhunës bazuar në karakteristikat e mbrojtura. Këto dispozita synojnë të pengojnë dhe ndëshkojnë individët që përfshihen në akte apo shprehje diskriminuese që dëmtojnë të tjerët.
- Promovimi i vetëdijes për të drejtat e qytetarëve, ofrimi i mbështetjes ligjore dhe nxitja e kulturës së respektimit të diversitetit janë thelbësore në adresimin e diskriminimit dhe sigurimin e realizimit të plotë të këtyre të drejtave në Mitrovicën e Veriut.

3. Metodologjia e Hulumtimit

3.1 Metodologjia e hulumtimit kuantitativ

Pjesa kuantitative e këtij hulumtimi është realizuar me një qasje të anketës online, e hapur për të gjithë individët në Mitrovicën e Veriut, për të hetuar perceptimet dhe njohuritë në lidhje me diskriminimin. Anketa synonte të kapte një gamë të gjerë këndvështrimesh duke ofruar një platformë të qasshme për të anketuarit për të ndarë pikëpamjet dhe përvojat e tyre. Ky seksion përshkruan aspektet kryesore të metodologjisë së anketimit, duke përfshirë natyrën online të anketës dhe pjesëmarrjen vullnetare të të anketuarve.

Dizajni dhe shpërndarja e anketës: Anketa është dizajnuar si një pyetësor online dhe është vënë në dispozicion të publikut në Mitrovicën e Veriut në gjuhën serbe dhe shqipe. Duke shfrytëzuar mjetet e sondazhit në internet, ekipi i kërkimit krijoi një pyetësor të përshtatshëm dhe të qasshëm që u mundësoi të anketuarve të merrnin pjesë sipas volitshmërisë së tyre. Për të arritur një grup të larmishëm pjesëmarrësish, kanale të ndryshme u përdorën për të shpërndarë anketën, duke përfshirë platformat e mediave sociale, ftesat me email dhe rrjetet e komunitetit.

Pjesëmarrja e hapur: Anketa ishte e hapur për të gjithë individët në Mitrovicën e Veriut, pavarësisht nga prejardhja apo përkatësia e tyre. Duke adoptuar një qasje të pjesëmarrjes së hapur, hulumtimi synoi të mblidhte një gamë të gjerë këndvështrimesh mbi diskriminimin brenda kontekstit lokal. Kjo metodologji lejoi përfshirjen e individëve që mund të mos kenë qenë të përfaqësuar tradicionalisht në studimet kërkimore, duke nxitur një kuptim më gjithëpërfshirës të çështjes.

Mbledhja e të dhënave dhe anonimiteti: Mbledhja e të dhënave është kryer tërësisht në internet, duke u mundësuar të anketuarve të plotësojnë anketimin nga distanca dhe në mënyrë anonime. Kjo qasje synonte të promovonte përgjigje të sinqerta dhe të ndershme duke siguruar konfidencialitetin e pjesëmarrësve.

Analiza do të sigurojë tregues sasiore të përhapjes së perceptimeve dhe njohurive diskriminuese tek të anketuarit. Rezultatet do të paraqiten në mënyrë të qartë dhe të organizuar, duke siguruar që gjetjet të jenë lehtësisht të kuptueshme dhe të lehtësojnë interpretim kuptimplotë.

Duke përdorur një metodologji të anketimit në internet me një qasje të pjesëmarrjes së hapur, ky hulumtim synon të mbledhë një gamë të ndryshme këndvështrimesh

mbi diskriminimin. Të dhënat e anketës, së bashku me të dhënat cilësore dhe hulumtimin në zyrë, do të ofrojnë një analizë gjithëpërfshirëse të diskriminimit në Mitrovicën e Veriut, duke mbështetur rekomandimet e bazuara në dëshmi për adresimin e çështjes dhe promovimin e barazisë në rajon.

Madhësia e mostrës: 207 të anketuar

Lloji i mostrës: Mostra e rastësishme përfaqësuese e stratifikuar, bazuar vetëm në komunën e vendbanimit. Poststratifikimi: Moshë, niveli i arsimit dhe statusi i punësimit.

3.2. Metodologjia e hulumtimit cilësor

Përveç anketës sasiore, ky hulumtim përdori një qasje cilësore për të përfituar njohuri të thella në çështjen e diskriminimit në Mitrovicën e Veriut. Pjesa cilësore përfshinte realizimin e 12 intervistave me palët kryesore të interesit, duke përfshirë përfaqësues nga organizatat e shoqërisë civile, organizatat ndërkombëtare, palët lokale të interesit dhe qytetarët.

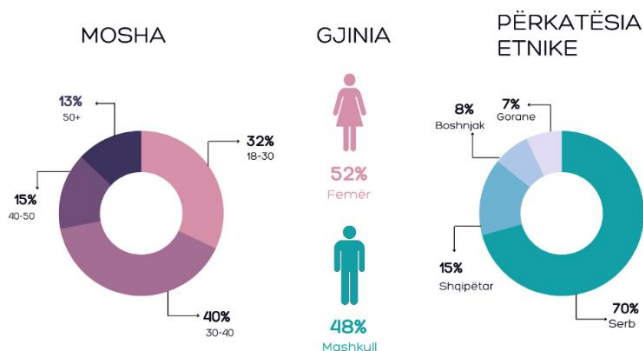
Përzgjedhja e të intervistuarve: kishte për qëllim të përfshinte një gamë të ndryshme të perspektivave dhe përvojave në lidhje me diskriminimin në Mitrovicën e Veriut. Të intervistuarit përfshinin përfaqësues nga organizatat e shoqërisë civile që punojnë në mënyrë aktive në çështjet e diskriminimit, individët nga organizatat ndërkombëtare të përfshira në promovimin e të drejtave të njeriut dhe barazisë, palët lokale të interesit me ekspertizë ose përfshirje përkatëse në trajtimin e diskriminimit, dhe qytetarë që mund të kenë përvojë ose njohuri personale për të shkëmbyer.

Procesi i intervistës: Intervistat gjysmë të strukturuar janë kryer me secilin pjesëmarrës për të eksploruar perspektivat, përvojat dhe njohuritë e tyre në lidhje me diskriminimin në Mitrovicën e Veriut. Intervistat u krijuan për të qenë të hapura, duke i lejuar të intervistuarit të shprehin mendimet e tyre, të japin tregime dhe të shtjellojnë kuptimin e tyre për çështjen. Pyetjet e intervistës mbulonin një gamë të gjerë temash, duke përfshirë perceptimet e tyre për diskriminimin, sfidat me të cilat përballen në adresimin e çështjes, nismat apo programet ekzistuese dhe rekomandimet për luftimin e diskriminimit. Intervistat janë bërë personalisht dhe kanë trajtuar edhe situatat e fundit ku dyshohet se disa pjesëtarë të forcave policore kanë tejkalluar autoritetin e tyre dhe kanë përdorur forcë të tepër, por edhe rastet e shpronësimeve në të cilat kanë ndodhur në veri të Kosovës.

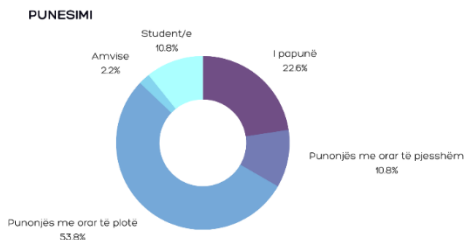
Duke realizuar intervista të thelluara me përfaqësues nga shoqëria civile, organizatat ndërkombëtare, palët lokale të interesit dhe qytetarët, kjo komponentë e kërkimit cilësor kontribuon me të dhëna të vlefshme cilësore në analizën më të gjerë të diskriminimit. Vështrimet e marra përmes intervistave, së bashku me të dhënat sasiore të anketës dhe hulumtimin në zyrë, ofrojnë një kuptim gjithëpërfshirës të çështjes dhe ofrojnë rekomandimet e bazuara në dëshmi për adresimin e diskriminimit dhe promovimin e barazisë në Mitrovicën e Veriut.

4. Gjetjet e hulumtimit

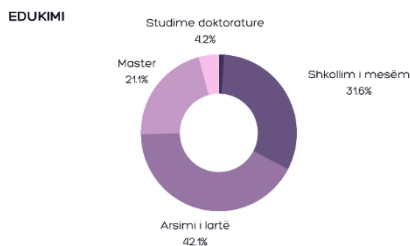
4.1 Demografia

Struktura e të anketuarve është e tillë që femrat ishin pak më të përfaqësuara me 52% deri në 48% meshkujt, ku shumica e tyre janë nga komuniteti serb me 70%, pastaj komuniteti shqiptar me 15% dhe boshnjak me 8% dhe goran me 7%. Për sa i përket moshës, anketa është përgjigjur me grupet më të reja të qytetarëve, moshë 18 – 30 vjeç me 32%, 30 – 40 vjeç me 40%, 40-50 me 15%, dhe kategoria 50+ me 13%. Ky rezultat pritej që kur anketa u publikua në internet dhe nga grupmoshat të njerëzve që priren të përdorin më pak media sociale kur marrin informata.

më të vogël 10.8% respektivisht 2,2%.

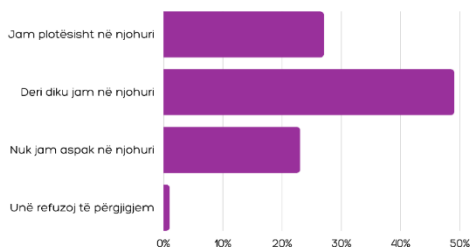

Për sa i përket statusit të punësimit, të punësuarit me kohë të plotë përbëjnë numrin më të madh të të anketuarve, afër 53,8%, pasuar nga të papunët 22,6%, të punësuarit me kohë të pjesshme 10,8%, ndërsa studentët dhe amviset përbëjnë një përqindje

Niveli i arsimimit është i nivelit të lartë, me diplomë master 21,1%, një formë e arsimit të lartë (fakultet ose koleg) 42,1%, me arsim të mesëm 31,6% dhe 4,2% me doktoraturë.

4.2 Njohuri mbi të drejtat e qytetarëve dhe kornizën ligjore

Deri në çfarë mase jeni njohur me të drejtat e qytetarëve dhe mbrojtjen e tyre??

Plotësisht në njohuri: 26.6%. Ky grup demonstroi një kuptim të fortë të të drejtave që u ofrohen dhe mekanizmave në fuqi për t'i mbrojtur ato të drejta. Familjariteti i tyre sugjeron që ata janë të informuar mirë për të drejtat e tyre ligjore.

Disi të njohur: Shumica, me 48.9%. Ky grup zotëron një nivel të moderuar njohurish në lidhje me të drejtat e tyre,

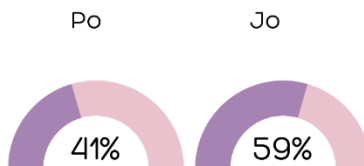
por mund të ketë hapësirë për eksplorim dhe mirëkuptim të mëtejshëm. Ndërsa ata mund të kenë një ndërgjegjësim të përgjithshëm për të drejtat e tyre, mund të ketë fusha ose nuanca specifike që kërkojnë edukim ose sqarim shtesë.

Aspak të njohur: Një pjesë e konsiderueshme, që përbën 22.2%. Ky konstatim nxjerr në pah mungesën shqetësuese të ndërgjegjësimit të këtij grupi për të drejtat e tyre ligjore dhe mekanizmat në dispozicion për mbrojtjen e tyre. Kjo e dhënë sugjeron nevojën për fushata të synuara arsimore, programe ndërgjegjësimi dhe iniciativa për edukimin ligjor për të fuqizuar individët me njohuri për të drejtat e tyre dhe mjetet për të trajtuar diskriminimin. Një pjesë e vogël, afërsisht 2.3% e të anketuarve, zgjedhën të mos i përgjigjen pyetjes.

Këto rezultate hedhin dritë mbi nivelin e familjaritetit të të anketuarve lidhur me të drejtat e qytetarëve dhe mbrojtjen e tyre. Ndërsa një numër i konsiderueshëm kanë një shkallë të vetëdijes, ka një pjesë të konsiderueshme që i mungojnë njohuritë gjithëpërfshirëse në këtë drejtim.

A jeni në njohuri me Ligjin për Mbrojtjen nga Diskriminimi?

Po: 41%. Ky grup demonstroi një ndërgjegjësim për ekzistencën e ligjit dhe qëllimin e tij në trajtimin e praktikave diskriminuese. Ata mund të kenë njohuri për të drejtat e tyre dhe dispozitat ligjore në dispozicion për mbrojtjen nga diskriminimi.

Jo: 59%. Ky konstatim nxjerr në pah mungesën e njohurive apo ndërgjegjësimit të një shumice të konsiderueshme në lidhje me dispozitat specifike, fushëveprimin dhe mekanizmat e përshkruara në ligj. Kjo e dhënë sugjeron nevojën për përpjekje të shtuara për të shpërndarë informata në lidhje me ligjin, rëndësinë e tij dhe rrugët për të kërkuar mbrojtje kundër diskriminimit.

Këto rezultate theksojnë rëndësinë e ngritjes së vetëdijes për Ligjin për Mbrojtjen nga Diskriminimi tek popullata. Duke promovuar kuptimin e këtij legjislacioni, individët mund të kuptojnë më mirë të drejtat e tyre, të identifikojnë rastet e diskriminimit dhe të ndërmarrin veprimet e duhura për të adresuar dhe luftuar praktikat diskriminuese.

A mendoni se legjislacioni në Kosovë e rregullon në mënyrë adekuate mbrojtjen e qytetarëve nga diskriminimi?

Po: 17%. Ky grup shpreh besimin në kornizën ligjore ekzistuese dhe beson se kjo kornizë siguron mbrojtje të mjaftueshme ndaj praktikave diskriminuese.

Jo: 43%. Ky konstatim tregon një nivel të konsiderueshëm pakënaqësie me legjislacionin aktual, duke sugjeruar se ka

boshllëqe ose mangësi të perceptuara në aftësinë e kornizës ligjore për të trajtuar dhe parandaluar diskriminimin në mënyrë efektive.

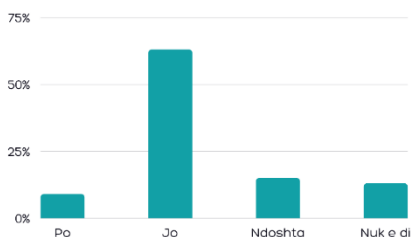
Ndoshta: 25%. Ky grup mund të ketë rezerva ose njohuri të kufizuara në lidhje me efektivitetin e legjislacionit, duke kërkuar sqarime ose prova të mëtejshme për të formuar një opinion përfundimtar.

Nuk e di: 15%. Këtij grupi mund t'i mungojë ndërgjegjësimi ose kuptimi i mjaftueshëm i kornizës ligjore dhe dispozitave të saj, duke çuar në pasiguri në lidhje me përshtatshmërinë e saj në trajtimin e diskriminimit.

Këto rezultate pasqyrojnë një gamë të ndryshme të perspektivave lidhur me efektivitetin e legjislacionit në Kosovë në rregullimin e mbrojtjes së qytetarëve nga diskriminimi. Përqindja relativisht e lartë e të anketuarve që shprehin pakënaqësi sugjeron nevojën për vlerësim kritik dhe përmirësime të mundshme në kornizën ligjore për të rritur efikasitetin e saj në luftimin e praktikave diskriminuese.

A mendoni se institucionet e zbatojnë në mënyrë efektive këtë ligj siç është përcaktuar?

Po: Vetëm 9% e të anketuarve besojnë se institucionet zbatojnë në mënyrë efektive ligjin për diskriminimin siç është përcaktuar. Kjo tregon një pakicë të vogël që ka besim në aftësinë e institucioneve për të zbatuar dispozitat e përcaktuara në ligj.

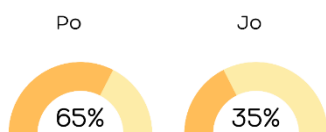
Jo: Shumica, e përbërë nga 63% e të anketuarve, nuk mendojnë se institucionet e zbatojnë ligjin në mënyrë efektive siç është përcaktuar. Kjo e dhënë vë në pah një perceptim të përhapur të zbatimit joadekuat, duke theksuar shqetësimet në lidhje me kapacitetin, burimet ose angazhimin e institucioneve për të trajtuar në mënyrë efektive diskriminimin.

Ndoshta: 15%. Ky grup mund të ketë rezerva, duke kërkuar prova ose informata të mëtejshme në lidhje me praktikat aktuale të zbatimit për të formuar një opinion përfundimtar.

Nuk e di: 13%. Këtij grupi mund t'i mungojë vetëdija ose njohuria e mjaftueshme për procesin e zbatimit, duke e bërë të vështirë për ta vlerësimin e efektivitetit të institucioneve.

Këto rezultate tregojnë mungesë të konsiderueshme të besimit në zbatimin efektiv të ligjit për diskriminimin nga institucionet në Kosovë. Shumica e të anketuarve perceptojnë një hendek midis dispozitave ligjore dhe zbatimit të tyre praktik, duke sugjeruar nevojën për përpjekje të shtuara për të siguruar zbatimin efektiv të ligjit.

A ju është mohuar apo shkelur ndonjë e drejtë në 6 muajt e fundit, apo jeni ndjerë i/e diskriminuar?

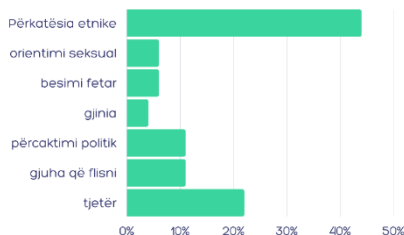
Po: 65%. Ky konstatim tregon një pjesë të konsiderueshme të individëve që kanë hasur personalisht në raste të shkeljes së të drejtave apo diskriminimit, duke nënvizuar ekzistencën e sfidave dhe çështjeve të vazhdueshme brenda komunitetit.

Jo: 35%. Kjo sugjeron se një pjesë e të anketuarve nuk kanë hasur personalisht incidente të tilla gjatë afatit të caktuar.

Këto rezultate nxjerrin në pah një numër shqetësues individësh që kanë përjetuar shkelje të të drejtave ose diskriminim në të kaluarën e afërt. Përqindja e lartë e të anketuarve që tregojnë këtë përvojë të drejtpërdrejtë nënkupton nevojën për përpjekje të vazhdueshme për të adresuar dhe parandaluar diskriminimin, për të mbrojtur të drejtat e individëve dhe për të siguruar trajtim dhe mundësi të barabartë për të gjithë anëtarët e komunitetit.

A mendoni se jeni diskriminuar në bazë të kategorive të mëposhtme?

Përkatesia etnike: 44.4%. Kjo tregon një përqindje të konsiderueshme të individëve që perceptojnë se kanë përjetuar diskriminim bazuar në përkatesinë e tyre etnike, duke theksuar ekzistencën e tensioneve etnike ose paragjytimeve brenda komunitetit.

Orientimi seksual: 0%. Kjo sugjeron se asnjë nga pjesëmarrësit nuk e ka perceptuar diskriminimin në këtë kategori, duke treguar një tendencë të mundshme pozitive në lidhje me pranimin dhe përfshirjen.

Përkatësia fetare: 6,7%. Kjo e dhënë sugjeron se një pjesë e vogël e individëve mendojnë se janë trajtuar në mënyrë të padrejtë ose ndryshe për shkak të bindjeve të tyre fetare, duke theksuar rëndësinë e promovimit të tolerancës dhe respektit fetar.

Gjinia: 4.4%. Kjo tregon një pakicë që mendon se janë trajtuar në mënyrë të padrejtë ose të pabarabartë bazuar në gjininë e tyre, duke theksuar nevojën për përpjekje të vazhdueshme për të promovuar barazinë gjinore dhe për të luftuar diskriminimin me bazë gjinore.

Angazhimi politik: 11.1%. Kjo sugjeron që një përqindje e dukshme e individëve mendojnë se janë përballur me diskriminim ose paragjykim për shkak të bindjeve ose përkatësive të tyre politike, gjë që tregon praninë e tensioneve politike ose intolerancës.

Gjuha që flisni: 11.2%. Kjo e dhënë sugjeron se një pjesë e konsiderueshme e individëve mendojnë se janë trajtuar në mënyrë të padrejtë ose të pafavorizuar bazuar në gjuhën e tyre, duke theksuar rëndësinë e promovimit të diversitetit gjuhësor dhe trajtimin e diskriminimit të bazuar në gjuhë.

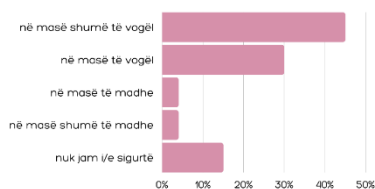
Të tjera: 22.2%. Kjo kategori e gjerë përfshinë forma të ndryshme të diskriminimit që individët perceptojnë se kanë hasur, duke treguar kompleksitetin dhe natyrën e shumëanshme të çështjeve të diskriminimit.

Këto rezultate ilustron se një numër i konsiderueshëm i të anketuarve e perceptojnë diskriminimin në kategori të ndryshme, veçanërisht përkatësinë etnike, angazhimin politik dhe gjuhën që flasin. Rezultatet theksojnë nevojën për përpjekje të vazhdueshme për të luftuar diskriminimin, promovimin e përfshirjes dhe mbrojtjen e të drejtave të njeriut në dimensione të shumëfishta.

4.3 Institucionet lokale dhe besimi në Kosovë

Në çfarë mase mendoni se institucionet lokale janë të përfshira në mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe parandalimin e diskriminimit??

Në një masë shumë të vogël: 45.7% Kjo tregon një perceptim domethënës të angazhimit të kufizuar ose efektivitetit të institucioneve lokale në adresimin e këtyre çështjeve, duke sugjeruar nevojën për angazhim dhe veprime të përmirësuar.

Në një masë të vogël: 30.4%. Ky gjetje pasqyron një ndjenjë të ngjashme me kategorinë e mëparshme, me të anketuarit që shprehin një perceptim të përpjekjeve ose ndikimit të kufizuar nga institucionet lokale.

Në një masë të madhe: vetëm 4.3%. Kjo tregon një pakicë që ka një perceptim pozitiv për angazhimin dhe efektivitetin e institucioneve lokale në adresimin e këtyre çështjeve.

Në një masë shumë të madhe: Në mënyrë të ngjashme, vetëm 4.5%. Ky konstatim pasqyron një pakicë që ka një besim të fortë në angazhimin dhe efektivitetin e institucioneve lokale në adresimin e këtyre çështjeve.

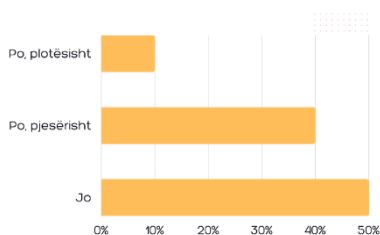
Nuk jam i sigurt: 15%. Ky grup mund të mos ketë informata të mjaftueshme ose të ketë perceptime të përziera në lidhje me veprimet dhe efektivitetin e institucioneve lokale.

Këto rezultate sugjerojnë një shkallë të konsiderueshme skepticizmi apo pakënaqësie lidhur me përfshirjen e institucioneve lokale në mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe parandalimin e diskriminimit. Shumica e të anketuarve perceptojnë angazhim ose ndikim të kufizuar, duke nënvizuar nevojën për rritje të përpjekjeve, transparencës dhe llogaridhënies së institucioneve lokale për të adresuar këto shqetësime.

A jeni në dijeni se ka zyrtarë/zyra në nivel komunal për të luftuar diskriminimin?

Po, plotësisht: 10%. Kjo sugjeron një përqindje të vogël individësh që kanë njohuri të plotë për këta zyrtarë/zyra dhe rolin e tyre në trajtimin e diskriminimit.

Po, pjesërisht: 40%. Kjo tregon një grup më të madh të të anketuarve që kanë njohuri ose vetëdije për

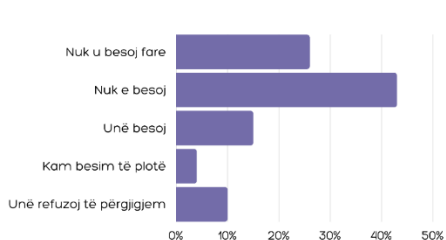

ekzistencën e këtyre zyrtarëve/zyrave, por kuptimi i tyre mund të mos jetë gjithëpërfshirës.

Jo: 50%. Ky konstatim tregon se një pjesë e konsiderueshme e të anketuarve nuk kanë vetëdije apo informata për këta zyrtarë/zyra dhe funksionin e tyre në adresimin e diskriminimit në nivel lokal.

Këto rezultate tregojnë një mungesë të theksuar të vetëdijes tek të anketuarit lidhur me praninë e zyrtarëve/zyrave në nivel komunal të dedikuar për luftimin e diskriminimit. Shumica e të anketuarve ose kanë njohuri të kufizuara ose janë plotësisht të pavetëdijshëm për ekzistencën e tyre. Kjo nënvizon nevojën për përpjekje të shtuara ndërgjegjësuere dhe komunikim efektiv për të informuar publikun për ekzistencën dhe rolin e këtyre zyrtarëve/zyrave.

Sa keni besim tek institucionet e Kosovës?

Nuk u besoj aspak: 26.1%. Kjo tregon një mungesë të konsiderueshme besimi te institucionet, duke sugjeruar një skepticizëm të rrënjosur ose pakënaqësi me performancën e tyre.

Nuk u besoj: 43.5%. Ky konstatim tregon shumicë të konsiderueshme

të cilët kanë rezerva apo dyshime për besueshmërinë apo efektivitetin e institucioneve.

Besoj: 15.2%. Kjo përfaqëson një pakicë që ka besim te institucionet, gjë që tregon një perceptim pozitiv për funksionimin apo ndikimin e tyre.

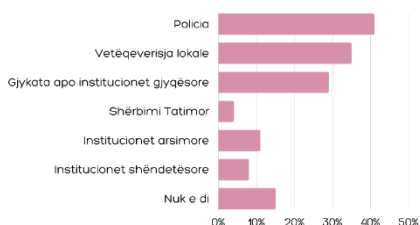
Kam besim të plotë: Vetëm 4.1% e të anketuarve kanë deklaruar se kanë besim të plotë në institucionet e Kosovës. Kjo pasqyron një pakicë të vogël që ka një nivel të lartë besimi në institucionet dhe aftësinë e tyre për të përmbushur përgjegjësitë e tyre.

Refuzoj të përgjigjem: 10.1%. Ky grup mund të ketë arsye të ndryshme për të mos dhënë një përgjigje, si p.sh. preferenca personale ose shqetësime për ndarjen e mendimeve të tyre.

Këto rezultate tregojnë një shkallë të konsiderueshme të skepticizmit dhe mungesës së besimit në institucionet e Kosovës në mesin e të anketuarve. Shumica ose nuk besojnë ose kanë besim të kufizuar në institucionet, gjë që tregon nevojën për

përpjekje për të rindërtuar besimin e publikut, për të rritur transparencën dhe për të përmirësuar performancën dhe llogaridhënien e institucioneve të Kosovës.

Sipas jush, në cilat institucione publike është më i përhapur diskriminimi?

Policia: 41.3%. Kjo e dhënë sugjeron një perceptim të rëndësishëm të diskriminimit brenda sektorit të zbatimit të ligjit, duke treguar shqetësime të mundshme në lidhje me praktikatat e njëanshme, trajtimin e pabarabartë ose mungesën e llogaridhënies.

Komuna ose vetëqeverisja lokale: 34,8%. Kjo tregon një proporcion të dukshëm të individëve që perceptojnë diskriminim brenda strukturave administrative lokale, duke nxjerrë në pah çështjet e mundshme të qasjes të pabarabartë në shërbime ose proceseve të njëanshme të vendimmarrjes.

Gjykata ose institucionet gjyqësore: 23.9%. Kjo e dhënë sugjeron shqetësime për qasjen e pabarabartë në drejtësi ose paragjykimet e mundshme brenda sistemit gjyqësor, duke ndikuar në zgjidhjen e drejtë të mosmarrëveshjeve ligjore.

Shërbimi Tatimor: 4.3%. Kjo tregon një përqindje relativisht më të vogël të individëve që identifikojnë praktika apo paragjykime të mundshme diskriminuese brenda proceseve të administratës tatimore.

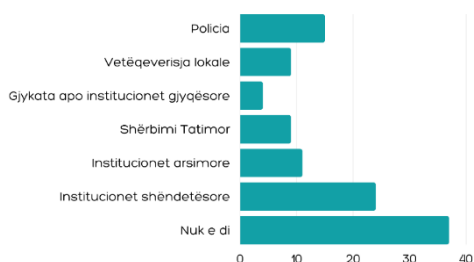
Institucionet arsimore: 10.9%. Ky gjetje sugjeron shqetësime në lidhje me trajtimin e pabarabartë ose praktikatat e njëanshme brenda sistemit arsimor, që ndikojnë në qasjen në arsim cilësor ose mundësi për grupe të caktuara.

Institucionet shëndetësore: 8.7%. Kjo tregon një pakicë që percepton diskriminim brenda sektorit të kujdesit shëndetësor, duke reflektuar potencialisht shqetësimet për qasjen e pabarabartë në shërbimet e kujdesit shëndetësor ose trajtimin e ndryshëm bazuar në karakteristikat personale.

Nuk e di: 15.2%. Ky grup mund të mos ketë informata të mjaftueshme ose të ketë perceptime të përziera në lidhje me institucionet specifike ku ndodh diskriminimi.

Këto rezultate nxjerrin në pah perceptimet e ndryshme të diskriminimit nëpër institucione të ndryshme publike. Opinionet e të anketuarve tregojnë fushat e mundshme ku duhet të fokusohen përpjekjet për të adresuar dhe parandaluar diskriminimin, siç janë policia, komuna dhe institucionet gjyqësore.

Sipas jush, në cilat institucione publike është më pak i përhapur diskriminimi?

Policia: 15.2%. Kjo sugjeron një perceptim se policia shfaq një dukuri relativisht më të ulët të diskriminimit në krahasim me institucionet e tjera publike.

Komuna ose vetëqeverisja lokale: 8.7%. Kjo tregon një përqindje më e vogël e individëve që perceptojnë një

dukuri relativisht më të ulët të diskriminimit brenda strukturave administrative lokale.

Gjykata ose institucionet gjyqësore: 4.3%. Kjo sugjeron një perceptim të rasteve relativisht më të pakta të diskriminimit brenda sistemit gjyqësor, që tregon një nivel besimi në drejtësinë e këtyre institucioneve.

Shërbimi Tatimor: 8.7%. Kjo tregon një perceptim të një dukuri relativisht më të ulët të diskriminimit brenda proceseve të administratës tatimore.

Institucionet arsimore: 10.9%. Kjo sugjeron një perceptim të rasteve relativisht më të pakta të diskriminimit brenda sistemit arsimor, duke reflektuar një besim në trajtim të barabartë dhe mundësi në mjediset arsimore.

Institucionet shëndetësore: 23.9%. Kjo tregon një perceptim të shfaqjes relativisht më të ulët të diskriminimit brenda sektorit të kujdesit shëndetësor, duke reflektuar besimin në qasjen e barabartë në shërbimet e kujdesit shëndetësor dhe trajtimin e drejtë.

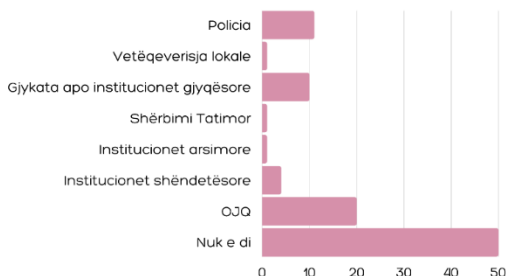
Nuk e di: 37%. Ky grup mund të mos ketë informata të mjaftueshme ose të ketë perceptime të përziera në lidhje me institucionet specifike ku diskriminimi ndodh me një shkallë më të ulët.

Këto rezultate sugjerojnë perceptime të ndryshme në mesin e të anketuarve në lidhje me institucionet publike më pak të përhapura në aspektin e diskriminimit. Ndërsa disa të anketuar identifikuan institucione specifike, një pjesë e konsiderueshme treguan pasiguri ose mungesë të njohurive. Kjo nënvizon rëndësinë e promovimit të transparencës, ndërgjegjësimit dhe mekanizmave monitorues për të adresuar diskriminimin në mënyrë gjithëpërfshirëse në të gjitha institucionet publike.

Në cilin institucion në veri të Kosovës keni besimin më të madh sa i përket diskriminimit??

Policia: 10.9%. Kjo sugjeron një nivel të kufizuar besimi në aftësinë e policisë për të trajtuar në mënyrë efektive rastet e diskriminimit.

Komuna ose vetëqeverisja lokale: 2%. Kjo tregon një nivel relativisht të ulët besimi në strukturat administrative lokale për të trajtuar dhe parandaluar diskriminimin në mënyrë efektive.

Gjykata ose institucionet gjyqësore: 8.7%. Kjo sugjeron një nivel të moderuar besimi në kapacitetin e gjyqësorit për të trajtuar rastet e diskriminimit në mënyrë të drejtë dhe të paanshme.

Administrata Tatimore: 2.2%. Kjo tregon një nivel të kufizuar besimi në aftësinë e Administratës Tatimore për të trajtuar në mënyrë efektive shqetësimet e diskriminimit.

Institucionet arsimore: 1.9%. Kjo sugjeron një nivel të ulët besimi në kapacitetin e institucioneve arsimore për të trajtuar diskriminimin në mënyrë efektive.

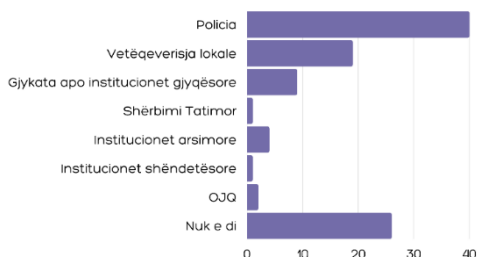
Institucionet shëndetësore: 4.1%. Kjo tregon një nivel të kufizuar besimi në aftësinë e sektorit të kujdesit shëndetësor për të trajtuar në mënyrë adekuate çështjet e diskriminimit.

OJQ-të: 21.2%. Kjo sugjeron një nivel relativisht më të lartë besimi në rolin e OJQ-ve në adresimin dhe avokimin për parandalimin e diskriminimit.

Nuk e di: 49%. Kjo nxjerr në pah një mungesë të konsiderueshme të ndërgjegjësimit apo njohurive tek të anketuarit për institucionin të cilit mund t'i besojnë më shumë në trajtimin e diskriminimit.

Këto rezultate tregojnë një perceptim të përzier të besimit në institucione të ndryshme kur bëhet fjalë për trajtimin e diskriminimit në veri të Kosovës. Shumica e të anketuarve shprehën pasiguri ose mungesë të njohurive për institucionin tek i cili kanë më shumë besim. Megjithatë, OJQ-të u shfaqën si një ent relativisht më i besueshëm në këtë drejtim, duke sugjeruar rolin e tyre të mundshëm në avokimin për të drejtat dhe mbrojtjen e individëve që përballen me diskriminim.

Në cilin institucion në veri të Kosovës keni më pak besim sa i përket diskriminimit?

Policia: 39.1%. Kjo sugjeron një mungesë të konsiderueshme besimi në aftësinë e policisë për të trajtuar në mënyrë efektive rastet e diskriminimit.

Komuna ose vetëqeverisja lokale: 19.6%. Kjo tregon një nivel të konsiderueshëm mosbesimi në strukturat administrative lokale

për të trajtuar dhe parandaluar diskriminimin në mënyrë efektive.

Gjykata ose institucionet gjyqësore: 8.7%. Kjo sugjeron një nivel të moderuar dyshimi në kapacitetin e gjyqësorit për të trajtuar rastet e diskriminimit në mënyrë të drejtë dhe të paanshme.

Administrata Tatimore: 1%. Kjo tregon një nivel relativisht të ulët besimi në aftësinë e Administratës Tatimore për të trajtuar në mënyrë efektive shqetësimet e diskriminimit.

Institucionet arsimore: 4.3%. Kjo sugjeron një nivel të kufizuar besimi në kapacitetin e institucioneve arsimore për të trajtuar diskriminimin në mënyrë efektive.

Institucionet shëndetësore: 1.5%. Kjo shpreh një nivel relativisht të ulët besimi në aftësinë e sektorit të kujdesit shëndetësor për të trajtuar në mënyrë adekuate çështjet e diskriminimit.

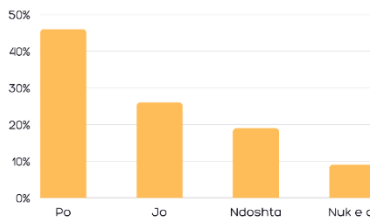
OJQ-të: 2.2%. Kjo sugjeron një nivel relativisht të ulët dyshimi në rolin e OJQ-ve në adresimin dhe avokimin për parandalimin e diskriminimit.

Nuk e di: 25.1%. Kjo nxjerr në pah një mungesë të konsiderueshme të ndërgjegjësimi apo njohurive tek të anketuarit për institucionin tek i cili kanë më pak besim.

Këto rezultate tregojnë një mungesë të konsiderueshme besimi në institucione të ndryshme kur bëhet fjalë për trajtimin e diskriminimit në veri të Kosovës. Policia dhe komuna apo vetëqeverisja lokale u shfaqën si institucionet me nivelin më të lartë të mosbesimit, duke treguar nevojën për përpjekje të shtuara për të përmirësuar transparencën, llogaridhënien dhe reagimin në këto fusha.

A mendoni se ka diskriminim në institucionet arsimore ndaj ndonjë komuniteti?

Po: 45.7%. Kjo sugjeron që një pjesë e konsiderueshme e të anketuarve e perceptojnë praninë e diskriminimit brenda institucioneve arsimore, gjë që tregon nevojën për shqyrtim dhe veprim të mëtejshëm për të adresuar këtë çështje.

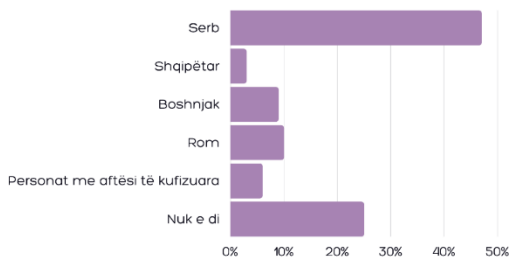
JO: 26.1%. Kjo shfaq një përqindje relativisht më të vogël të të anketuarve që i perceptojnë institucionet arsimore si të lira nga diskriminimi.

Ndoshta: 19.6%. Kjo sugjeron një nivel paqartësie ose mungesë perceptimi të qartë në lidhje me shfaqjen e diskriminimit në mjediset arsimore.

Nuk e di: 8.7%. Kjo nxjerr në pah mungesën e njohurive ose informatave midis të anketuarve për praninë ose mungesën e diskriminimit në mjediset arsimore.

Këto rezultate sugjerojnë një perceptim të përzier midis të anketuarve në lidhje me diskriminimin në institucionet arsimore ndaj çdo komuniteti. Ndërsa një pjesë e konsiderueshme beson se ekziston diskriminimi, një pjesë e konsiderueshme shprehin pasiguri ose mungesë të njohurive.

Nëse përgjigja e pyetjes së mëparshme është "Po", ndaj cilit komunitet??

Serbët: 47.1%. Kjo sugjeron një perceptim domethënës të diskriminimit ndaj komunitetit serb brenda kontekstit arsimor.

Shqiptarët: 2.7%. Kjo tregon një përqindje relativisht më të vogël të të anketuarve që perceptojnë diskriminimin ndaj komunitetit shqiptar

brenda mjediseve arsimore.

Boshnjakët: 8.9%. Kjo sugjeron një perceptim të diskriminimit ndaj komunitetit boshnjak brenda kontekstit arsimor.

Romët: 8.8%. Kjo tregon një perceptim të diskriminimit ndaj komunitetit rom brenda mjediseve arsimore.

Personat me aftësi të kufizuara: 5.9%. Kjo shpreh një perceptim të diskriminimit ndaj individëve me aftësi të kufizuara brenda kontekstit arsimor.

Nuk e di: 26.5%. Kjo nxjerr në pah mungesën e njohurive apo informatave specifike për komunitetet specifike që përballen me diskriminim brenda mjediseve arsimore.

Këto rezultate tregojnë se komuniteti serb është objektivi më i perceptuar i diskriminimit në institucionet arsimore, i ndjekur nga komuniteti boshnjak, rom dhe personat me aftësi të kufizuara.

4.4 Raportimi i diskriminimit

A e dini se me kë të kontaktoni nëse shkelen të drejtat tuaja?

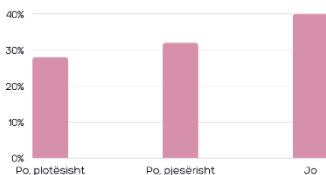
Po: 37%. Kjo sugjeron që një pakicë e të anketuarve janë të vetëdijshëm për kanalet ose autoritetet e duhura për të kontaktuar në rast të shkeljeve të të drejtave.

Nr: 63%. Kjo tregon një shumicë të konsiderueshme të të anketuarve që nuk kanë njohuri për subjektet ose individët specifik për t'u afruar kur të drejtat e tyre shkelen.

Këto rezultate nxjerrin në pah një mungesë shqetësuese të ndërgjegjësimit të të anketuarve në lidhje me rrugët e duhura për të kërkuar ndihmë ose raportimin e shkeljeve të të drejtave. Rezultatet tregojnë nevojën për edukim të zgjeruar dhe fushata ndërgjegjësimi për të informuar individët rreth institucioneve, organizatave ose autoriteteve përkatëse që mund të ofrojnë mbështetje dhe të adresojnë shkeljet e të drejtave.

A jeni në njohuri me përgjegjësitë e Avokatit të Popullit?

Po, pjesërisht: 32%. Kjo sugjeron që një pjesë e konsiderueshme e të anketuarve kanë njëfarë niveli të njohurive për rolin dhe përgjegjësitë e Avokatit të Popullit, por kuptimi i tyre mund të mos jetë gjithëpërfshirës.

Po, plotësisht: 28%. Kjo tregon se një pjesë e konsiderueshme e të anketuarve kanë një kuptim të plotë të rolit dhe përgjegjësi të Avokatit të Popullit.

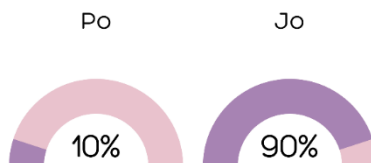
Jo: 40%. Kjo tregon një mungesë të konsiderueshme të njohurive apo vetëdijes në mesin e të anketuarve për përgjegjësitë dhe funksionet specifike të Avokatit të Popullit.

Këto rezultate nxjerrin në pah një nivel të përzier të njohjes me përgjegjësitë e Avokatit të Popullit. Përderisa një pjesë e konsiderueshme e të anketuarve kanë njohuri të paktën të pjesshme ose mirëkuptim të plotë, një pjesë e konsiderueshme mbetet e panjohur me rolin e Avokatit të Popullit. Kjo nënvizon nevojën për përpjekje për rritjen e ndërgjegjësimit dhe iniciativa arsimore për të rritur njohuritë publike dhe të kuptuarit e përgjegjësi të Avokatit të Popullit si një institucion kyç për mbrojtjen dhe promovimin e të drejtave të njeriut.

A keni kontaktuar ndonjëherë zyrën e Avokatit të Popullit në Mitrovicë?

Po: 10%. Kjo sugjeron se një pjesë e vogël e të anketuarve kanë kërkuar ndihmë ose janë angazhuar me zyrën e Avokatit të Popullit për të adresuar çështjet ose shqetësimet që lidhen me të drejtat.

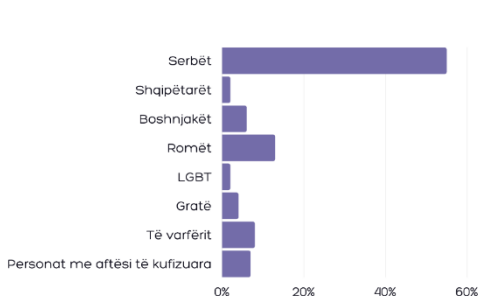
Jo: 90%. Kjo tregon se një shumicë e konsiderueshme e të anketuarve nuk i kanë shfrytëzuar shërbimet apo mbështetjen e ofruar nga zyra e Avokatit të Popullit në rajon.

Këto rezultate theksojnë një nivel të ulët të angazhimit në mesin e të anketuarve me zyrën e Avokatit të Popullit në Mitrovicë. Shumica e individëve nuk kanë kontaktuar zyrën e Avokatit të Popullit për ndonjë ndihmë, gjë që mund të tregojë mungesë të vetëdijes, besimit ose qasjes në shërbimet e institucionit. Duhet të bëhen përpjekje për të rritur ndërgjegjësimin për zyrën e Avokatit të Popullit, rolin e tij dhe shërbimet që ofron, si dhe për të adresuar çdo pengesë që mund t'i pengojë individët të kërkojnë ndihmë.

Sipas jush, cili grup i nënshtrohet më shpesh diskriminimit në Kosovë?

Serbët: 55.6%. Kjo tregon një perceptim domethënës në mesin e të anketuarve se komuniteti serb përballlet me një shkallë më të lartë të diskriminimit.

Shqiptarët: 2.2%. Kjo sugjeron një përqindje relativisht më të vogël të të anketuarve që e perceptojnë diskriminimin ndaj

komunitetit shqiptar si më të përhapur.

Boshnjakët: 6.7% - Kjo tregon një perceptim të diskriminimit ndaj komunitetit boshnjak si relativisht i shpeshtë.

Romët: 13.3% e të anketuarve besojnë se komuniteti rom është grupi më i shpeshtë i synuar për diskriminim në Kosovë.

LGBTQI+: 2.2% e të anketuarve besojnë se komuniteti LGBTQI+ është diskriminimi më i shpeshtë në Kosovë.

Gratë: 4.4% e të anketuarve besojnë se gratë janë grupi më i shpeshtë i synuar për diskriminim në Kosovë.

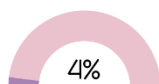
Të varfërit: 8.9% e të anketuarve perceptojnë se individët që jetojnë në varfëri janë diskriminimi më i shpeshtë në Kosovë.

Personat me aftësi të kufizuara: 6.7% e të anketuarve besojnë se personat me aftësi të kufizuara janë grupi më i shpeshtë i synuar për diskriminim në Kosovë.

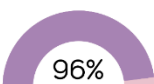
Këto rezultate tregojnë një larmi opinionesh lidhur me grupin që më së shpeshti i nënshtrohet diskriminimit në Kosovë. Përderisa komuniteti serb perceptohet si objektivi më i shpeshtë, grupet e tjera si romët, boshnjakët dhe individët që jetojnë në varfëri gjithashtu shihen si përballë diskriminimit të madh.

A e konsideroni të pranueshëm personalisht diskriminimin ndaj ndonjërit prej grupeve të përmendura?

Diskriminacija je prema nekim grupama građana prihvatljiva

Diskriminimi nuk duhet të ekzistojë pavarësisht se për cilin grup të qytetarëve bëhet fjalë

Diskriminimi ndaj disa grupeve të njerëzve është i pranueshëm: 4% e të anketuarve kanë treguar se e shohin diskriminimin ndaj disa grupeve të njerëzve personalisht të pranueshëm.

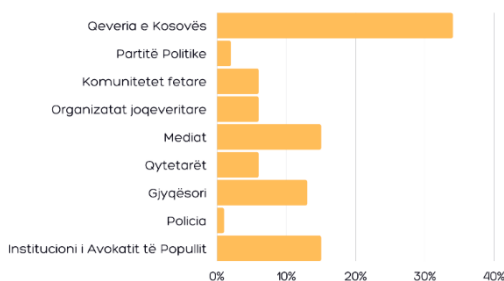
Diskriminimi nuk duhet të ekzistojë pavarësisht nga grupi i qytetarëve: 96% e të anketuarve besojnë fuqishëm se diskriminimi nuk duhet të ekzistojë pavarësisht nga grupi i qytetarëve.

Këto rezultate nxjerrin në pah një refuzim të qartë dhe të gjerë të diskriminimit në mesin e të anketuarve. Shumica dërmuese beson me vendosmëri se diskriminimi nuk duhet të jetë i pranueshëm në asnjë rrethanë dhe nuk duhet të drejtohet ndaj ndonjë grupi të caktuar të qytetarëve.

Sipas mendimit tuaj, cili nga institucionet e mëposhtme mund të kontribuojë në uljen e dukurive të diskriminimit?

Qeveria e Kosovës: 34.8% e të anketuarve besojnë se Qeveria e Kosovës mund të kontribuojë në zvogëlimin e shfaqjes së diskriminimit.

Partitë politike: 2.2% e të anketuarve besojnë se partitë politike mund të kontribuojnë në uljen e shfaqjes së diskriminimit.

Bashkësitë fetare: 6.5% e të anketuarve besojnë se bashkësitë fetare mund të kontribuojnë në reduktimin e shfaqjes së diskriminimit.

OJQ-të: 6.5%. Kjo tregon një perceptim se OJQ-të mund të angazhohen në mënyrë aktive në advokim, edukim dhe mbështetje të iniciativave për të adresuar diskriminimin.

Media: 15.2% e të anketuarve besojnë se media mund të kontribuojë në uljen e shfaqjes së diskriminimit.

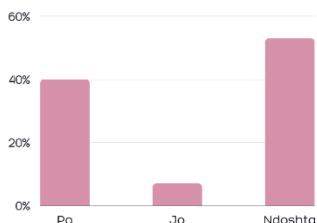
Qytetarët: 6.5% e të anketuarve besojnë se vetë qytetarët mund të kontribuojnë në uljen e shfaqjes së diskriminimit.

Institucionet e drejtësisë: 13% e të anketuarve besojnë se sistemi i drejtësisë mund të kontribuojë në uljen e shfaqjes së diskriminimit.

Institucioni i Avokatit të Popullit: 15.2%. Kjo tregon një perceptim se Institucioni i Avokatit të Popullit mund të ofrojë mbikëqyrje, mbështetje dhe avokim për të mbrojtur individët nga diskriminimi dhe për të promovuar trajtimin e barabartë.

Këto rezultate tregojnë gamën e ndryshme të institucioneve që të anketuarit besojnë se mund të kontribuojnë në reduktimin e diskriminimit në Kosovë. Qeveria, media, sistemi i drejtësisë, institucioni i Avokatit të Popullit dhe OJQ-të shihen si akterë kryesorë në luftimin e diskriminimit, ndërkohë që komunitetet fetare dhe vetë qytetarët njihen gjithashtu se kanë një rol për të luajtur.

A do të raportoni diskriminim ndaj vetes apo të tjerëve?

Po: 40% e të anketuarve kanë treguar se do të raportonin diskriminim nëse do t'u ndodhte atyre ose të tjerëve.

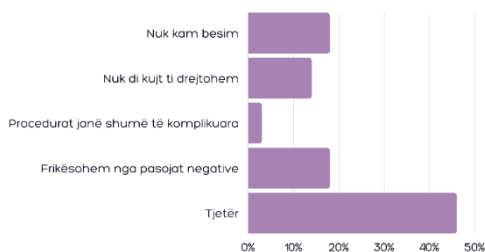
Jo: 6.7% e të anketuarve deklaruan se nuk do të raportonin diskriminim.

Ndoshta: 53.3% e të anketuarve shprehën pasiguri apo pavendosmëri nëse do të raportonin diskriminim.

Këto rezultate nxjerrin në pah një përgjigje të përzier në lidhje me gatishmërinë për të raportuar diskriminimin. Ndërsa një pjesë e konsiderueshme e të anketuarve shprehën gatishmërinë e tyre për të raportuar diskriminimin, ekziston gjithashtu një pjesë të konsiderueshme që mbetet e pasigurt ose hezituese. Është e rëndësishme të hulumtohen më tej arsyet pas hezitimit ose pasigurisë në mënyrë që të adresohen çdo pengesë ose shqetësim që mund t'i pengojë individët të raportojnë incidente diskriminimi.

Nëse "Jo", pse? Nëse "Po", pse?

Mungesa e besimit: 17.9% e të anketuarve kanë treguar se nuk kanë besim te sistemi apo tek autoritetet për të trajtuar apo vepruar në mënyrë efektive kundër diskriminimit.

Nuk e di kujt t'i drejtohem: 14.3% e të anketuarve shprehën pasiguri se kujt t'i drejtohen apo kontaktohen kur bëhet fjalë për raportimin e incidenteve të diskriminimit.

Procedurat janë shumë të komplikuar: 3.6% e të anketuarve përmendën se i

konsiderojnë procedurat për raportimin e diskriminimit si tepër komplekse ose të rënda.

Kam frikë nga pasojat negative: 17.9% e të anketuarve deklaruan se i frikësohen pasojave negative ose hakmarrjes nëse do të raportonin diskriminimin.

Arsyet tjera: 46.4% e të anketuarve kanë përmendur arsye të tjera për mos raportimin e diskriminimit.

Këto rezultate hedhin dritë mbi faktorët e ndryshëm që kontribuojnë në vendimin e individëve për të mos raportuar diskriminimin. Mungesa e besimit, pasiguria rreth kanaleve të raportimit, kompleksiteti i perceptuar i procedurave, frika nga pasojat negative dhe konsiderata të tjera personale, të gjitha luajnë një rol në formësimin e përgjigjeve të individëve.

4.5 Gjendja Politike dhe Diskriminimi Institucional

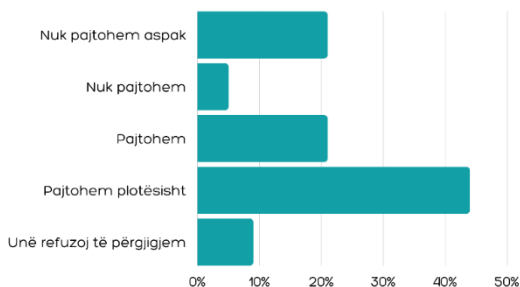
A besoni se gjendja aktuale politike kontribuon në një shkallë më të lartë të diskriminimit?

Nuk pajtohem aspak: 21.7% e të anketuarve nuk u pajtuan aspak me nocionin se situata aktuale politike kontribuon në një shkallë më të lartë të diskriminimit.

Nuk pajtohem: 4.3% e të anketuarve deklaruan se nuk pajtohen me deklaratën, duke sugjeruar një pjesë të vogël të të anketuarve që nuk shohin një lidhje midis situatës politike dhe diskriminimit të shtuar.

Pajtohem: 21.8% e të anketuarve u pajtuan se situata aktuale politike kontribuon në një shkallë më të lartë të diskriminimit.

Plotësisht pajtohem: 43.5% e të anketuarve janë pajtuar plotësisht me deklaratën, duke treguar një shumicë të konsiderueshme të të anketuarve që besojnë fuqimisht

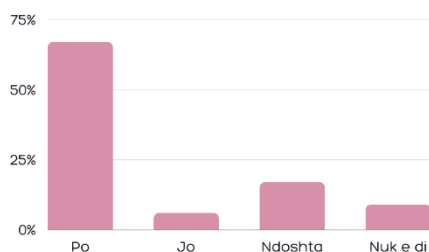

se situata aktuale politike ka një ndikim të drejtpërdrejtë në nivelin e diskriminimit të përjetuar.

Refuzoj të përgjigjem: 8.7% e të anketuarve zgjedhën të mos japin përgjigje për këtë pyetje.

Këto rezultate sugjerojnë se një pjesë e konsiderueshme e të anketuarve perceptojnë një lidhje të fortë ndërmjet situatës aktuale politike dhe rritjes së diskriminimit.

A mendoni se policia dhe/ose institucione të tjera marrin pjesë në diskriminimin e një ose më shumë grupeve të njerëzve?

Po: 67.7% e të anketuarve janë përgjigjur pozitivisht, duke treguar se besojnë se policia dhe/ose institucionet e tjera janë të përfshira në diskriminimin e një ose më shumë grupeve të njerëzve.

Jo: 6.1% e të anketuarve deklaruan se nuk besojnë se policia dhe/ose

institucionet e tjera marrin pjesë në diskriminim.

Ndoshta: 17.2% e të anketuarve shprehën pasiguri apo paqartësi në lidhje me përfshirjen e policisë dhe/ose institucioneve të tjera në diskriminim.

Nuk e di: 9.1% e të anketuarve janë shprehur se nuk e dinë nëse policia dhe/ose institucionet e tjera përfshihen në diskriminim.

Këto rezultate nxjerrin në pah një perceptim thelbësor ndërmjet të anketuarve se policia dhe/ose institucionet e tjera marrin pjesë në praktika diskriminuese.

Çfarë, sipas jush, do të përmirësonte zbatimin më të mirë të Ligjit kundër diskriminimit?

Koordinim më i mirë i institucioneve lokale: 9%. Kjo nënkupton nevojën për një bashkëpunim dhe sinergji të zgjeruar ndërmjet entiteteve të ndryshme lokale të përfshira në luftën kundër diskriminimit.

Përmirësimi i bashkëpunimit ndërmjet autoriteteve qendrore dhe lokale: 27%. Kjo tregon besimin se bashkëpunimi dhe përafrimi më të fortë ndërmjet niveleve të ndryshme të qeverisjes do të rrishte efektivitetin e zbatimit të Ligjit kundër diskriminimit.

Rritja e aktivitetit të organizatave që merren me mbrojtjen e të drejtave të njeriut: 17%. Kjo shpreh rëndësinë e sektorit të shoqërisë civile në avokimin dhe monitorimin e zbatimit të masave kundër diskriminimit.

Politikë më e rreptë penale për mosrespektim të ligjit: 36%. Kjo tregon një besim të fortë se masat më të forta të zbatimit, duke përfshirë veprimet ndëshkuese, do të shërbenin si një pengesë dhe do të nxisnin pajtueshmërinë me rregulloret kundër diskriminimit.

Të tjera: 11% e të anketuarve kanë dhënë sugjerime alternative ose faktorë shtesë që besojnë se do të kontribuojnë në zbatimin më të mirë të Ligjit Kundër Diskriminimit.

Këto rezultate pasqyrojnë opinionet e ndryshme të të anketuarve lidhur me masat që do të përmirësonin zbatimin e Ligjit kundër diskriminimit. Këto njohuri mund të udhëzojnë politikëbërësit dhe palët e interesit në identifikimin e fushave dhe strategjive prioritare për avancimin e zbatimit të legjislacionit kundër diskriminimit.

5. Konkluzion

Si përfundim, gjetjet e hulumtimit hedhin dritë mbi rolin e rëndësishëm që luan përkatësia etnike në formësimin e përvojave dhe perceptimeve të njerëzve për diskriminimin në Mitrovicën e Veriut. Me një përqindje të konsiderueshme të të anketuarve që besojnë se janë të diskriminuar për shkak të përkatësisë së tyre etnike, është e qartë se praktikatat diskriminuese vazhdojnë në rajon.

Identifikimi i policisë dhe komunës si institucionet ku diskriminimi perceptohet të jetë më i përhapur thekson nevojën për vëmendje të përqëndruar dhe përmirësim në këto fusha. Përpjekjet duhet të drejtohen drejt rritjes së efektivitetit të institucioneve lokale në luftimin e diskriminimit dhe mbrojtjen e të drejtave të qytetarëve. Përveç kësaj, cënueshmëria e komunitetit serb, i identifikuar si objektivi më i shpeshtë i diskriminimit, nënvizon sfidat me të cilat përballen ky komunitet dhe rëndësinë e masave të përshtatura për të adresuar nevojat e tyre specifike.

Hulumtimi gjithashtu nxjerr në pah mungesën e njohjes me të drejtat e qytetarëve dhe legjislacionin për mbrojtjen nga diskriminimi në një përqindje të konsiderueshme të të anketuarve. Kjo kërkon rritjen e ndërgjegjësimit dhe nismave arsimore për të garantuar që individët të jenë të mirëinformuar për të drejtat e tyre dhe mekanizmat ligjorë në dispozicion të tyre.

Shumica e të anketuarve (63%) nuk besojnë se institucionet në mënyrë efektive e zbatojnë ligjin siç është përshkruar. Kjo vë në pah një hendek të perceptuar ndërmjet ekzistencës së kornizave ligjore dhe zbatimit të tyre praktik në adresimin dhe parandalimin e diskriminimit.

Në përgjithësi, hulumtimi nënvizon vazhdimësinë e diskriminimit në Mitrovicën e Veriut dhe nevojën për masa gjithëpërfshirëse për të adresuar këtë çështje. Është thelbësore të rritet besimi në institucione, të forcohet zbatimi i legjislacionit dhe të përmirësohet koordinimi ndërmjet autoriteteve lokale dhe qendrore. Përveç kësaj, ngritja e ndërgjegjësimit për të drejtat e qytetarëve dhe nxitja e dialogut dhe bashkëpunimit ndërmjet palëve të ndryshme të interesit mund të kontribuojë në luftimin efektiv të diskriminimit. Këto gjetje ofrojnë njohuri të vlefshme për politikëbërësit, organizatat e shoqërisë civile dhe palët relevante të interesit për të zhvilluar strategji dhe iniciativa të synuara që synojnë promovimin e përfshirjes, mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe zbutjen e praktikave diskriminuese në Mitrovicën e Veriut.

Përveç gjetjeve sasiore, intervistat cilësore të realizuara me përfaqësues të shoqërisë civile, organizatave ndërkombëtare, palëve vendore të interesit dhe qytetarëve kanë dhënë njohuri të tjera të vlefshme për çështjen e diskriminimit në Mitrovicën e Veriut. Intervistat u zhvilluan në përputhje me qëllimet e hulumtimit, duke plotësuar të dhënat sasiore dhe duke ofruar një kuptim më të thellë të përvojave të përjetuara dhe perceptimeve të pjesëmarrësve.

Gjatë gjithë intervistave, ishte evidente se intervistuesit treguan shqetësim të madh për problemin e diskriminimit në Mitrovicën e Veriut. Ata i'u qasën intervistave me ndjeshmëri dhe një përkushtim të vërtetë për të kuptuar përvojat dhe pikëpamjet e pjesëmarrësve. Kjo qasje nxiti një ndjenjë besimi dhe sinqeriteti, duke u mundësuar të intervistuarve të ndajnë historitë, vëzhgimet dhe shqetësimet e tyre personale në lidhje me diskriminimin.

Gjetjet cilësore ishin në përputhje me rezultatet sasiore, duke afirmuar përhapjen e diskriminimit dhe ndikimin e tij në grupe të ndryshme brenda komunitetit. Intervistat zbuluan një ndjenjë të përbashkët mosbesimi në aftësinë e institucioneve të Kosovës për të trajtuar dhe parandaluar diskriminimin në mënyrë efektive. Kjo gjetje nënvizon nevojën për ndryshime gjithëpërfshirëse dhe sistematike për të krijuar besim dhe për të përmirësuar zbatimin e masave kundër diskriminimit.

Më e rëndësishmja, intervistat theksuan rolin vendimtar të luajtur nga organizatat e shoqërisë civile, organizatat ndërkombëtare dhe palët e interesuara vendore në trajtimin e diskriminimit. Të intervistuarit vlerësuan përpjekjet e këtyre subjekteve në avokimin e të drejtave të njeriut, ofrimin e mbështetjes për viktimat dhe ndërgjegjësimin për diskriminimin. Intervistat theksuan rëndësinë e bashkëpunimit dhe mbështetjes së vazhdueshme nga këto organizata për të nxitur ndryshime pozitive dhe për të luftuar diskriminimin në mënyrë efektive.

Në përgjithësi, intervistat cilësore shërbyen si një plotësues i vlefshëm i të dhënave sasiore, duke pasuruar kuptimin e çështjes së diskriminimit në Mitrovicën e Veriut. Shqetësimi i vërtetë i intervistuesve dhe gatishmëria e pjesëmarrësve për të ndarë përvojat e tyre dhanë njohuri të vlefshme që mund të tregojnë për veprimet dhe nismat e ardhshme që synojnë trajtimin e diskriminimit në rajon.

6. Rekomandime

Për autoritetet lokale dhe qendrore:

- ✔ Të ndërmerren hapa konkret për të përmirësuar zbatimin e legjislacionit ekzistues kundër diskriminimit. Kjo mund të arrihet përmes monitorimit të rregullt, programeve të trajnimit për zyrtarët dhe mekanizmave për raportim transparent.
- ✔ Nxitja e koordinimit dhe bashkëpunimit më të mirë ndërmjet autoriteteve lokale dhe qendrore për të trajtuar diskriminimin në mënyrë efektive. Kjo përfshinë ndarjen e informatave, burimeve dhe praktikave më të mira për të siguruar një qasje gjithëpërfshirëse dhe të unifikuar.
- ✔ Të sigurohet që informatat në lidhje me të drejtat e qytetarëve, procedurat ligjore dhe mekanizmat e raportimit të jetë gjerësisht i qasshëm dhe lehtësisht i kuptueshëm nga publiku. Kjo mund të arrihet përmes zhvillimit të materialeve të përshtatshme për përdoruesit, fushatave të ndërgjegjësimit të publikut dhe krijimit të linjave të dedikuara të ndihmës ose qendrave të informacionit.
- ✔ Angazhimi aktiv me komunitetet lokale, duke përfshirë grupet e marginalizuara, për të kuptuar shqetësimet, përvojat dhe nevojat e tyre në lidhje me diskriminimin. Kjo mund të bëhet përmes sesioneve të rregullta të dialogut, takimeve të komunitetit dhe proceseve gjithëpërfshirëse të vendimmarrjes.

Për OJQ-të dhe Organizatat Ndërkombëtare:

- ✓ Vazhdimi i përpjekjeve në ofrimin e mbështetjes, burimeve dhe programeve të ngritjes së kapaciteteve për organizatat lokale të shoqërisë civile që punojnë në fushën e të drejtave të njeriut dhe të luftojnë diskriminimin përmes mundësive të financimit, asistencës teknike dhe platformave të shkëmbimit të njohurive.
- ✓ Të luajnë një rol jetik në rritjen e ndërgjegjësimit për të drejtat e qytetarëve, legjislacionin ekzistues dhe mekanizmat për raportimin e diskriminimit. Kjo mund të arrihet përmes fushatave të synuara ndërgjegjësuere, punëtorive dhe programeve të trajnimit si për publikun ashtu edhe për palët përkatëse të interesit.
- ✓ Nxitja e bashkëpunimit dhe partneritetit ndërmjet OJQ-ve, organizatave ndërkombëtare dhe autoriteteve lokale për të trajtuar së bashku çështjet e diskriminimit.
- ✓ Vazhdimi i monitorimit të gjendjes së diskriminimit në Mitrovicën e Veriut dhe ofrimi i raporteve të rregullta duke theksuar progresin e arritur, sfidat me të cilat ballafaqohen dhe fusha(t) që kërkojnë vëmendje të mëtejshme. Këto raporte mund të shërbejnë si bazë për rekomandimet e politikave të bazuara në dëshmi dhe përpjekjet e avokimit.

Kjo analizë hulumtuese synon të thellojë çështjen e diskriminimit në kontekstin e Mitrovicës së Veriut në Kosovë. Kjo analizë ofron njohuri mbi perceptimet e qytetarëve për diskriminimin dhe vlerëson njohuritë e tyre në lidhje me legjislacionin ekzistues të krijuar për ta luftuar atë.

Analiza bazohet në një qasje kërkimore shumëplanëshe që përfshinë një anketë në internet, hulumtime në zyrë dhe intervista të kryera me banorët e Mitrovicës së Veriut. Duke sintetizuar gjetjet nga anketa online, hulumtimi në zyrë dhe intervistat, kjo analizë synon të ofrojë një kuptim gjithëpërfshirës të diskriminimit në Mitrovicën e Veriut.

ALB

Ky dokument është prodhuar me ndihmën financiare të Projektit të Këshillit të Europës "Promovimi i të drejtave të njeriut dhe parimeve të mosdiskriminimit në nivel lokal", financuar nga UNMIK dhe zbatuar nga Këshilli i Europës. Pikëpamjet e shprehura këtu në asnjë mënyrë nuk mund të merren si një mendim zyrtar i çfarëdo palë.